

ZAŠTITA INTERESA PRIVATNE PRAKSE

KORESPONDENCIJA SA ČLANOVIMA E-MAILOM

ODGOVORI UDRUGE NA PITANJA/DILEME, ŠTO MOŽE KORISTITI SVIM ČLANOVIMA U ISTOJ PRAVNOJ SITUACIJI

Pitanje Udruzi

Poštovani g. Gabrilo,

U prilogu šaljem njezin Zahtjev za povlačenje izjave o prestanku rada privatne prakse da provjerite da li je sve uredi, jer je nositelj djelatnosti privatne prakse odlučio raditi još godinu dana, a u međuvremenu osnovati ustanovu za zdravstvenu skrb.

Hvala, srdačno, J.R.

Odgovor Udruge:

Poštovana,

Zahtjev je pravno korektan.

Koristim priliku da Vam proslijedim moj prijedlog, da ako se odlučite na osnivanje ustanove za zdravstvenu skrb za laboratorijsku djelatnost da zajedno s Vama ili obrnuto, osnivač bude i Vaša majka, tj. da su osnivači 2 suosnivača, od čega bi jedan bio zdravstveni radnik privatne prakse koji svoju privatnu praksu sa svim pravima i obvezama, sredstvima rada i zaposlenicima prenosi na novoosnovanu ustanovu kao pravnog slijednika. Bilo bi logično u takvim okolnostima da ravnateljica ustanove bude Vaša majka, a da Vi budete, da se tako izrazim operativac koji

će voditi djelatnost. Vaša majka tijekom rada ustanove, u bilo koje vrijeme može pokrenuti postupak svog umirovljenja, što znači koristiti mirovinu u neumanjenom iznosu i ostvarivati plaću i druga materijalna prava rada u ustanovi do 1/2 punog radnog vremena. Ona može nastaviti obavljati poslovodnu funkciju ravnatelja, a ne mora, tj. za ravnatelja, nakon opoziva majke mogu imenovati Vas (sve opcije/varijante na tu temu su zakonom moguće).

Srdačno Vas pozdravljam.

Za UPPZ I. Gabrilo, dipl. iur.

Pitanje Udruzi:

Poštovani,

Hvala na prijedlozima.

Može li ona u trenutku dok još uvijek obavlja svoju (trenutnu) privatnu praksu u MBL sa mnom osnovati ustanovu za zdravstvenu skrb? Ili prvo zatvara ovo što ima i onda nas 2 zajedno otvarano ustanovu za zdravstvenu skrb? Ili nas prvo 2 osnujemo ustanovu i onda ona zatvara privatnu praksu?

I ona može u tom trenutku sva prava njezine privatne prakse prenijeti na ustanovu? I ugovor s HZZO-om, tj. pacijente koji joj pripadaju u trenutnom statusu? U trenutku kada bi ona otišla u mirovinu-pacijenti (ugovor) bi ostao ustanovi? Bez vraćanja u DZ? Bez natječaja? Pretpostavljam da ustanova za zdravstvenu skrb može biti/raditi u prostoru DZ (po zakonu), ako ju DZ odluči dati prostor u najam.

Kada bi predale zahtjev za osnivanje ustanove za zdravstvenu skrb MIZ da li mora izaći povjerenstvo na uvid prostora i opreme? Može li to biti isti prostor i oprema koja se koristi o njenoj postojećoj PP?

Treba li mi za išta od navedenoga suglasnost županije? Za osnivanje PP mislim da bi trebala, vjerujem da bih ju mogla dobiti.

Srdačno, J.R.

Odgovor Udruge:

Poštovana,

Na Vaša pitanja odgovaram kako slijedi:

Pitanje: Može li ona u trenutku dok još uvijek obavlja svoju (trenutnu) privatnu praksu u MBL sa mnom osnovati ustanovu za zdravstvenu skrb?

Odgovor: Može, nema pravne zapreke. Kao što sam naveo u prethodnom e-mailu, u tom slučaju osnivači/suosnivački ustanove ste Vi i ona. Ugovorom o osnivanju, Vi između sebe utvrđujete udjele u vlasničkim/upravljačkim pravima (obično je to 50 : 50, ako se radi majci i kćeri ili...). Jedna i druga ispunjavate uvjete za osnivanje propisane člankom 70. Zakona o zz (dalje: ZZ/18), tj., da ustanovu za zdravstvenu skrb mogu osnovati samo zdravstveni radnici VSS. U Vašem slučaju, ako bi se odlučile zajednički osnovati zdravstvenu ustanovu tog tipa, morale biste mi dostaviti kopije diploma fakulteta kojeg ste završili.

Pitanje: ....Ili prvo zatvara ovo što ima i onda nas 2 zajedno otvarano ustanovu za zdravstvenu skrb?

Odgovor: Ordinaciju privatne prakse objavljuje Vaša cijenjena majka prije završetka IV. faze osnivanja. To znači, da za sve vrijeme trajanja postupka osnivanja I-III. faze, formalno-pravno egzistira/djeluje laboratorij privatne prakse Vaše majske a u njemu i Vi u statusu zaposlene osobe.

Pitanje: ....Ili nas prvo 2 osnujemo ustanovu i onda ona zatvara privatnu praksu?

Odgovor: Uvjetno rečeno da! Zašto uvjetno rečeno? Odgovor je da Vaša majka podnosi zahtjev za objavu ordinacije kada Vas dvije zajedno podnosite zahtjev za osnivanje Povjerenstva od strane Ministarstva koje će izvršiti uviđaj u prostor, opremu i zaposlene u budućoj ustanovi, da bi ministar donio rješenje o dozvoli rada. Paralelno sa tom aktivnošću, majka podnosi zahtjev za objavu privatne laboratorijske prakse. 2 referenta u Ministarstvu zdravstva sinkroniziraju svoje aktivnosti – jedan donosi rješenje o objavi privatne prakse Vaše majke a drugi referent, nakon uviđaja i prezentiranih dokaza, inicira donošenje rješenja o dozvoli rada nove ustanove (Pravilnik o mjerilima i standardima za obavljanje djelatnosti privatne prakse ne daje mogućnost da se u istom prostoru obavljaju djelatnosti 2 različita pravna subjekt a- za Vas, Ordinacija i Ustanova). U ugovoru koji ćete Vi sklapati, u prijelaznim i završnim odredbama, ja, kao autor Ugovora o osnivanju – ako Udruzi povjerite te poslove, naglašavam navedene činjenice sa zaključkom da će osnivač, Vaša majska imovinu privatne prakse, prava i obveze, zaposlene, opremu iz Popisa trajne imovine prenijeti u ustanovu koje je ona suosnivač i koja će nastaviti rad kao pravni slijednik njene privatne prakse.

Pitanje: I ona može u tom trenutku sva prava njezine privatne prakse prenijeti na ustanovu? I ugovor s

HZZO-om, tj pacijente koji joj pripadaju u trenutnom statusu?

Odgovor: Glede prijenosa privatne prakse – opremu, prava i obveze, zaposlene – elaborirao sam u odgovoru na prethodno pitanje. Ugovor s HZZO-om, uvjetno rečeno, ne može se prenijeti automatizmom. U razgovoru s Vama opisao sam koje su razlike mogućeg postupanja HZZO-a prema privatnoj laboratorijskoj praksi u odnosu na postupanje subjekta privatne prakse koji obavlja djelatnost opće/obiteljske medicine ili dentalne medicine ili zz žena ili.... HZZO, kada se osniva ljekarnička ustanova (privatnik osniva još jednu ljekarničku jedinicu, koja sa njegovom ljekarnom privatne prakse formira/stječe uvjet za osnivanje ljekarničke ustanove). HZZO u tom slučaju samo mijenja ugovor o provođenju zz, tj. ne uvjetuje da ljekarna mora proći filter natječaja za ulazak u Mrežu JZS. Zašto takva razlika u odnosu na druge nabrojene privatnike/djelatnosti? Odgovor je zato što privatna praksa o/om, dentalne medicine i.... može obavljati djelatnost u/za potrebe Mreže JZS, a može obavljati i djelatnost samo na tržištu, tj. izvan Mreže JZS (člankom 37. Zakona o ZZ/18. propisano je da se ljekarnička djelatnost može obavljati samo u sklopu Mreže JZS?). Sličan pravni položaj prema opisanom za ljekarne, via facti, može se primijeniti i za laboratorijsku djelatnost (Vaš laboratorij je jedan jedini na području Požege, pa ta činjenica prisiljava HZZO da bi morao postupiti prema inicijativi Vaše majke identično). Naime, člankom 42. Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zz iz obveznog zo, NN, 73/17 do 63/22 (u daljnjem tekstu: Odluka) propisano je za ljekarničku djelatnost, da je osnova za ugovaranje te djelatnosti rješenje ministra zdravstva o odobrenju za rad ljekarne/ljekarničke ustanove/ljekarničke jedinice. Ovaj članak Odluke naslanja se na primjenu članka 3. stavak 2. iste Odluke, koji propisuje da HZZO **NE** raspisuje natječaj za djelatnosti koje se u skladu sa Zakonom o zz obavljaju na osnovi koncesije/JZS. HZZO je donio navedenu Odluku sukladno ovlastima iz članka 88. Zakona o obveznom zo, tj. da HZZO u pravilu svake 3. godine, AKO OPĆIM AKTOM HZZO nije drugačije određeno ....(članak 42., u svezi s člankom 3. Odluke) sklapa ugovor bez natječaja.

Pitanje: U trenutku kada bi ona otišla u mirovinu-pacijenti (ugovor) bi ostao ustanovi? Bez vraćanja u DZ? Bez natječaja?

Odgovor: Kada bi Vaša majka tijekom obavljanja djelatnosti u ustanovi odlučila raskinuti ugovor o radu sa Ustanovom za obavljanje poslova radnog mjesta mag.med. biochem., a, ako je prethodno podnijela zahtjev za mirovinu s istim danom početka korištenja mirovine, ona ima 2 mogućnosti – nastaviti rad u MBL za iste poslove, s ½ punog radnog vremena i poslove ravnatelja, a i ne

mora, već poslove zastupnika ljekarne – ravnatelja prebaciti na Vas (odluku donosite Vi osnivači) ili ...sve prema Vašem dogovoru i interesu. Pacijenti ne pripadaju Ustanovi, oni „pripadaju“ izabranim doktorima opće/obiteljske med., zz predškolske djece ..., ili 2. mogućnost – prestati sa radom i nastaviti život kao umirovljenik (a Vi tražiti drugog kolegu u radnom odnosu).

Pitanje: Pretpostavljam da ustanova za zdravstvenu skrb može biti/raditi u prostoru DZ (po zakonu), ako ju DZ odluči dati prostor u najam.

Odgovor: Da. Ustanova za zdravstvenu skrb može biti u zakupu/podzakupu u prostoru DZ, ako je tako odlučilo Upravno vijeće DZ, odnosno njen vlasnik – županija (prezentirali ste mi informaciju da su oni suglasni, mislim da oni nemaju drugu mogućnost).

Pitanje: Kada bi predale zahtjev za osnivanje ustanove za zdravstvenu skrb, da li mora izaći povjerenstvo na uvid prostora i opreme? Može li to biti isti prostor i oprema koja se koristi o njenoj postojećoj PP?

Odgovor: Da! 4. faza osnivanja završava s Vaše strane osnivača podnošenjem zahtjevu MZ za formiranje posebnog povjerenstva koje će izvršiti uvid u prostor i opremu, te budući kadar – prema normativu iz Odluke za nastavak rada ustanove umjesto privatne prakse majke, koja se gasi s danom koji prethodi danu odobrenog početka rada ustanove (buduća ustanova sa radnicima sklapa ugovor o radu u smislu odredbi članka 137. ZOR-a – prenošenje ugovora o radu na novog poslodavca). Prava i obveze radnika se nastavljaju radom za novog/istog poslodavca s prijenosom stečenih prava koja se mjere dužinom trajanja rada za istog poslodavca. Vaša majka sa zadnjim danom rada privatne laboratorijske prakse radi završni račun i Popis opreme iz Popisa trajne imovine MBL-a, koji bez obračuna poreza na veći dohodak /dobit koji/a bi se iskazao/la da nema prijenosa oprema za obavljanje iste djelatnosti u novom/istom subjektu, a isti bi se odrazio na visinu ostvarenog dohotka/dobiti.

Pitanje: Treba li mi za išta od navedenoga suglasnost županije? Za osnivanje PP mislim da bi trebala, vjerujem da bih ju mogla dobiti.

Odgovor: Da. Prema članku 11. Zakona o zz županija sudjeluje u popuni Mreže JZS zajedno sa HZZO-om. O činjenici da je ustanova sklopila ugovor o provođenju zz za osiguranike HZZO-a, HZZO obavještava MZ.

Ako nešto nije jasno, postavite nova pitanja ili potpitanja.

Uglavnom, prva faza izrade osnivačkih akata sastoji se od izrade ugovora o osnivanju prema sadržaju koji je propisan ZZ/18. i Zakonom o ustanovama (opseg cca 25 stranica kojima se normativno razrađuje propisani sadržaj). Na temelju tog akta podnosi se zahtjev komori i HZZO-u da dadu svoje mišljenje o namjeri osnivanja ustanove (s obzirom da ste Vi već uspostavili komunikaciju sa 2 navedena subjekta), ali za osnivanje privatne laboratorijske prakse, moralo bi se podnijeti zahtjev za dobivanje mišljenja glede osnivanja ustanove, umjesto privatne prakse. Već u to vrijeme morali bi imati sklopljen Ugovor/predugovor o zakupu sa DZ za korištenje istog prostora od dana x za obavljanje djelatnosti ali u novom pravnom statusu, umjesto u statusu privatne laboratorijske prakse i to sa ovjerenim tlocrtnim rješenjem (uz odobrenje županije).

Druga faza osnivanja započinje podnošenjem zahtjeva MZ da donese rješenje kojim utvrđuje da je osnivački akt – ugovor – zakonit. Uz zahtjev prilažete predugovor ugovoru o zakupu s tlocrtnim rješenjem i s mišljenjima komore i HZZO-a. Prilažete također odluku osnivača o imenovanju privremenog ravnatelja buduće ustanove.

Treća faza započinje popunom propisanih obrazaca za registraciju ustanove u Trgovačkom sudu. Uz popunjene obrasce, TS prilažete rješenje MZ iz faze br. 2. osnivanja, ugovor o osnivanju, odluku o imenovanju privremenog ravnatelja i potpisanu posebnu izjavu o plaćenom/neplaćenom porezu, koju Vam također popunjava i priprema za potpis Udruga.

Četvrta faza osnivanja inicira se podnošenjem zahtjeva MZ za osnivanje posebnog povjerenstva koje će izvršiti uvidaj u prostor, opremu i kadar buduće ustanove o osnivanju. Prilažete rješenje TS, izrađeni Statut od strane Udruge, ugovor o zakupu ako je sklopljen predugovor. Prilažete ugovore o radu za radnike ako ste takve ugovore naručili da Vam izradi Udruga.

U sklopu 4. faze Udruga izrađuje i zahtjev nositelja djelatnosti privatne prakse laboratorijske djelatnosti za odjavu privatne prakse i to s danom koji bi prethodio danu odobrenog početka rada ustanove. I drugo, u dogovoru s Udrugom.

Srdačno Vas pozdravljam.

Za Udrugu: Ivan Gabrilo, dipl.iur.

Pitanje Udruzi:

Poštovani, u prilogu dostavljam dopis od Područnog ureda HZZO- a u P.:

Poštovana,

nastavno na razgovor vezano uz mogućnosti zasnivanja ugovornog odnosa s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) i vezano uz primjenu odredbi Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18. i 125/19.), a zbog nedoumica u primjeni određenih odredbi osnovom kojih se primjenjuju pravila ugovaranja primarne zdravstvene zaštite u uvjetima promjene statusa i nastavka ugovornog odnosa sa Zavodom te načina popunjavanja Mreže javne zdravstvene službe, nastavno skrećemo pažnju da u određenim situacijama, ovisno o promjeni koju treba provesti - koja se odnose na činjenicu treba li, ili ne treba biti proveden natječajni postupak, vrijedi slijedeće:

Zasnivanje ugovornog odnosa sa Zavodom po provedenom natječajnom postupku provodi se u slijedećim situacijama:

-osnivanje ustanove za zdravstvenu skrb od strane doktora medicine odnosno privatne prakse koje sa Zavodom imaju sklopljen ugovor o provođenju primarne zdravstvene zaštite, uz napomenu da u navedenom slučaju ne postoji pravno sljedništvo ustanove u odnosu na privatnu praksu istog osnivača te nije moguć nastavak ugovornog odnosa sa Zavodom već se pokreće novi postupak s obzirom da se radi o novom poslovnom subjektu;

-zdravstveni radnik zaposlenik doma zdravlja, a nakon pokretanja postupka osnivanja privatne prakse u vlastitom prostoru.

Nastavak ugovornog odnosa sa Zavodom bez provođenja natječajnog postupka provodi se u slijedećim situacijama:

-radnici doma zdravlja koji su obavljali ugovornu zdravstvenu djelatnost u domu zdravlja, a osnivaju privatnu praksu u zakupu doma zdravlja (uz uvjet dostave potrebne dokumentacije) uz napomenu da je uz zahtjev potrebno priložiti suglasnost predstavničkog tijela područne samouprave (županije);

-u slučaju preseljenja i to: iz zakupa prostora u vlasništvu doma zdravlja u vlastiti prostor, iz privatnog prostora u novi privatni prostor, iz zakupa prostora u vlasništvu doma zdravlja u zakup novog prostora u vlasništvu doma zdravlja;

-u slučaju kada dosadašnja privatna praksa koja se nalazi u zakupu prostora koji je u vlasništvu doma zdravlja zasniva radni odnos u domu zdravlja i/ili kada raskida ugovor o provođenju primarne zdravstvene zaštite (iz bilo kojeg razloga), a dom zdravlja preuzima navedeni tim.

S poštovanjem,

Srdačno, J.R.

Odgovor Udruge

Poštovana,

Odgovor Područnog ureda HZZO-a je bez pravnog osnova. Oni tako postupaju prema doktorima med./med.dent., ne i prema ljekarnicima, kao što sam Vas informirao u prethodnom e-mailu (zato jer je člankom 37. Zakon o zz propisano da se ljekarnička djelatnost može obavljati samo u Mreži JZS, pa dozvoljavaju automatizam prijenusa ugovora sa privatne prakse na ljekarničku ustanovu). Prema stvarnom stanju stvari, nezavisno što norma Zakona o zz ne propisuje slično i za laboratorijsku djelatnosti, via facti svi subjekti laboratorijske djelatnosti su u istom položaju kao i ljekarnici. Jedinica područne samouprave, a to je županija, koja je odgovorna za funkcioniranje zdravstvene zaštite na svom području, mora postupiti prema Vama/Vašoj majci identično, jer zdravstvo na području županije mora imati laboratorij biokemijske djelatnosti da bi zaokružili proces pružanja primarne razine zz.

S obzirom da Vi već posjedujete takve dokumente koji potvrđuju rečeno u prethodnom stavku, po meni, morali bi nastaviti postupak osnivanja ustanove. U prvoj fazi osnivanja, osnivač ili osnivači – Vi i gđa majka – uputili bi zahtjeve HZZO-u, županiji i DZ da se izjasne o Vašoj namjeri. DZ mora potvrditi ono što je već Vama, kad ste iskazali namjeru otvaranja privatne laboratorijske prakse i pozitivno potvrdio (budući zakupodavac koji bi morao sklopiti novi ugovor o zakupu sa budućim osnivačima, ali uz prethodnu suglasnost županije).

Komora biokemičara dala bi pozitivno mišljenje, jer prema nikome nije opstruirala, pa sigurno neće niti prema Vama.

Ministarstvo zdravstva će svojim prvim rješenjem potvrditi zakonitost akta o osnivanju i prethodno provedenog postupka prema tijelima koje sam naveo.

Svaki pravnik koji bi bio involviran u ovaj predmet, ako ne poznaje dovoljno materiju zdravstva i statusna prava zdravstvenih subjekata utvrđena zakonom a zna interpretirati ustavna načela, zaključiti će da sve ono što je navedeno u e-mailu PU HZZO-a pravno ne stoji. Naime, članak 49. Ustava RH za poduzetnika propisuje slijedeće – jamči se sloboda poduzetništva, koja se ne može ograničiti niti zakonom.

Odredbe članka 49. Ustava RH „naslanjaju se“ na odredbe članka 48. istog Ustava koji propisuje načela vlasništva – jamči se pravo vlasništvo i drugo, vlasništvo obvezuje –

Svaki privatnik, bez obzira da li posluje kao obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti, kao npr. privatna praksa, odvjetnik, javni bilježnik, revizor i ... - je poduzetnik, jer je obveznik plaćanja poreza iz dohotka ili iz dobiti. Privatna zdravstvena ustanova je također poduzetnik, obveznik plaćanja poreza iz dobiti. Javni zdravstveni subjekti to NISU! Zakon o obveznom zo je jasan – iznimku od pravila za natječaj – propisao je/prenio je na HZZO samo za subjekte primarne razine zz (tijelo javne vlasti = HZZO – može svojom odlukom propisati iznimke, ako mu je zakon dao takvu ovlast i to samo u granicama dane ovlasti!). Na temelju takve ovlasti HZZO postupka prema ljekarnama!

Srdačno Vas pozdravljam.

Za Udrugu: Ivan Gabrilo, dipl.iur.

Pitanje Udruzi:

Poštovani,

hvala na odgovoru. Imam pitanje u vezi Vaše tvrdnje: "**via facti svi subjekti laboratorijske djelatnosti su u istom položaju kao i ljekarnici**"

-ovo mi nije posve jasno, budući da (kako ste i sami rekli) postoje MBL-i u Mreži i izvan nje, a iako je trenutno moja situacija da smo jedini u našoj županiji to nije pravilo i nije svugdje ista situacija.

U nekim gradovima/županijama postoji više MBL-a, neki su privatizirani, kao naš, neki su pod domovima zdravlja, neki domovi zdravlja imaju više MBL-a, neki privatizirani su grupne prakse pa kada je jedan od biokemičara odlazio u mirovinu, njihov tim bi uzelo DZ

Ostajem pri namjeri da osnujem(o) ustanovu za zdravstvenu skrb uz Vašu pravnu pomoć, međutim ostavila bih taj korak za početak iduće godine-kada mami bude potvrđen produžetak. Ključno mi je provjeriti uvjete, opcije i statuse (što se mijenja) ako bi prešli u novi prostor što nam je velik zahvat. I tehnički i financijski, a čak i da se na to odlučimo, ne ovisi posve o nama, nego i o (političkoj) volji županije.

Prije svega bih **pokušala ugovoriti osobne sastanke** prvenstveno u Direkciji HZZO-a da se neposredno raspitam o mogućnostima, a zatim i u MIZ. Svi lokalno me upućuju i potiču na to (ravnatelj DZ i Područnog ureda HZZOa) i kažu da su me spremni podržati u svim nastojanjima.

Obzirom da sam predala zahtjev za osnivanje privatne prakse ministarstvu, na koji se nitko nije očitovao, cca 2 mjeseca, obzirom na rasplet situacije i trenutni plan o osnivanju ustanove za zdravstvenu skrb-povukla bih taj zahtjev.

Niste ništa prokomentirali o sljedećim eventualnim koracima iz prošlog maila:

Kako se vama čini sljedeće?

1. mama postojeću privatnu praksu preseli izvan prostora DZ
2. u istom prostoru zajedno osnivamo ustanovu za zdravstvenu skrb
3. HZZO raspisuje i ja se javljam na natječaj za 2. tim (Možemo li u nekom trenutku imati 2 tima? Cini mi se da da, ona za svoju praksu, ja za ustanovu, nema veze što je ona suvlasnik ustanove, ako još postoji njezina praksa.)
4. ona zatvara praksu
5. HZZO raspisuje natječaj za upražnjeno mjesto/njezin tim
6. naša ustanova se javlja, u kojoj ona radi kao umirovljenik na 1/2 radnog vremena

Imamo li koju drugu opciju, ako uzmemo u obzir automatsko preuzimanje Doma zdravlja?
Srdačno, J.R.

Odgovor Udruge:

Poštovana,

Na Vaša pitanja/dileme odgovaram kako slijedi:

1. Razlika između pravnog subjektiviteta Vašeg MBL-a i privatne ljekarne? Formalno-pravno nema nikakve razlike. Jedan i drugi subjekt, bez obzira gdje obavlja djelatnost u RH je poduzetnik i kao takvog, štiti ga ustavno načelo, da su poduzetničke slobode neograničene, tj. da se ne mogu niti zakonom ograničiti! Što se dešava u RH na tom planu je faktično, ne pravno pitanje! Da li iza toga stoji politika ili samovlada samo jednog osiguravajućeg društva za zdravstveno osiguranje, čime je, ponovno naglašavam *via facti* legaliziran monopol, iako ga isti članak 49. Ustava RH s izriječkom zabranjuje. Kada sam stavio znak jednakosti između ljekarne privatne prakse i MBL-a – u Vašem slučaju – tada sam polazio od postavke da je postupanje HZZO-a prema ljekarni utemeljeno na zakonskoj odredbi da se ta djelatnost može obavljati samo u Mreži JZS, a

za Vas, da je Vaš laboratorij jedini na području, prema sjedištu rada laboratorija. S obzirom na činjenicu, a kako to propisuje članak 135 Ustava RH, a nakon toga i članak 19., 19-a i 20. Zakona o jedinicama lokalne/područne samouprave i članak 11. Zakona o zz, da navedene jedinice odgovaraju za provođenje primarne razine zz, odnosno, da županija sudjeluje u izboru zdravstvenog subjekta za uključivanje u Mrežu JZS, stavio sam znak jednakosti između ljekarne i MBL-a generalno za cijelu RH, ako MBL dođe u istu faktičnu poziciju kakvu ima sada Vaš MBL prema pučanstvu kojem pruža usluge, uvjetno rečeno, kao sporedna stvar koja slijedi pravnu sudbinu glavne stvari, a to je djelatnost izabranog doktora opće/obiteljske medicine, odnosno za djelatnost zdravstvene zaštite predškolske djece.

2. Vaša sugestija glede vremena osnivanja UZS je logična. Dobro ste shvatili dio odgovora dat u prethodnoj točki glede položaja županije u postupku osnivanja ustanove, koja bi bila pravni slijednik privatnog laboratorija Vaše

majke, prema istom sjedištu rada (mjesto), kako to djeluje danas MBL Vaše majke.

- Logično je i dobro da uspostavite osobne kontakte u Direkciji HZZO-a, sa istom svrhom . U tome Vam, u pozitivnom smislu može pomoći ravnatelj DZ i rukovoditelj područnog ureda HZZO-a,
- Povucite zahtjev MZ za osnivanje privatne prakse laboratorijske djelatnosti,
- Na Vaša konkretna pitanja od 1 – 6 odgovaram kako slijedi:

Ad 1. Bilo bi dobro da majka i Vi pronađete novi prostor izvan DZ i da pristupite osnivanju UZS. Za čitavo vrijeme trajanja postupka osnivanja, MBL Vaše majke obavljao bi djelatnost u DZ. Nakon što UZS dobije dozvolu rada – jedno vrijeme bi obavljao djelatnost na tržištu – majka bi i dalje objavila djelatnost privatne laboratorijske prakse u DZ, a nakon toga bi svi radnici, uključujući i Vas i majku, zasnovali bi radni odnos u ustanovi, na način kako to propisuje članak 137. ZOR-a. Čitavo vrijeme prijelaznog razdoblja – nakon dobivanja dozvole za rad UZS realiziralo bi se pripojenje MBL-a u UZS – Vi bi (mislim na ravnatelja UZS) kontaktirali HZZO i županiju da ustanova sklopi ugovor o prijensu ugovora, umjesto privatnog MBL-a na UZS za nastavak rada u statusu pravnog slijednika privatne laboratorijske prakse,

Ad 2. Bilo bi racionalnije i bolje da postupite kako je navedeno pod Ad 1., iako i Vaše razmišljanje u točki 2. može biti realizirano, ali po meni, s manjim efektima koristi za Vas,

Ad 3. Moguće je da se javite na natječaj za 2 laboratorijska tima, no, ako bi polučili suglasnost da ustanova bude pravni slijednik laboratorija, kako se to u praksi postupa sa ljekarnom, za Vaše mjesto u Mreži ne bi se raspisivao natječaj, jer de iure i de facto Mreža nije nepopunjena za broj, koji bi u pojam „nepopunjene“ uključivao i Vaš laboratorij. Tako se postupa i za ljekarnu privatne prakse,

Ad 4. Ako bi se ostvarile pravne pretpostavke kako je navedeno od Ad 1 do Ad 3., majka bi „zatvorila“/objavila privatnu laboratorijsku praksu

s danom, koji prethodi danu sklapanja/početka rada UZS u Mreži JZS, prema ugovoru o prijenosu prava i obveza laboratorija na ustanovu, koje je osnivač nositelj djelatnosti privatne prakse,

Ad 5. HZZO raspisuje natječaj za „upražnjeno“ mjesto u Mreži JZS, iako je pozicija laboratorija Vaše majke popunjena, tj. popunila je davno to mjesto, prema tome, njena pravna pozicija ne čini mjesto u Mreži nepopunjeno (faktično je stanje, ne pravno, da HZZO razmišlja iz političkih razloga drugačije).

Ad 6. kada se ustanova osnuje, odnosno dobije dozvolu za rad – završetak IV. faze osnivanja – Vaša majka, što proizlazi iz Vašeg pitanja pod red.br. 6, u to vrijeme umirovljenik- korisnik starosne mirovine – zasniiva radni odnos u ustanovi za rad do ½ punog radnog vremena, u smislu članka 99. Zakona o mirovinskom osiguranju. Ako bi se ostvarila takva Vaša namjera, onda ne bi mogli konkurirati za 2 laboratorijska tima, jer HZZO inzistira (ima pokriće u svojim općim aktima) za laboratorijski tim, kao i za sve timove – nositelje djelatnosti primarne razine zz – traži za nositelja djelatnosti i propisani broj SSS zdravstvenih radnika radni odnos na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom.

Ad 7. Po sili zakona, ako prestane privatna praksa primarne razine zz, DZ preuzima radnike i osiguranike na svoju skrb. Dobro je da DZ vis a vis laboratorijske prakse Vaše majke ne pokazuje takav interes i da će Vas u namjeri osnivanja ustanove za istu djelatnost podržati (DZ polazi od toga, da je laboratorijska djelatnost, u troškovnom smislu, za njega neisplativa, pa rađe prepušta tu/takvu djelatnost privatnicima - velika ulaganja u opremu i reprodukcijski materijal za obavljanje usluga/djelatnost i...).

Srdačno Vas pozdravljam.
Za Udrugu: Ivan Gabrilo, dipl.iur.

Pitanje Udruzi:

Pošiljatelj: K.D.

Poslano: 23. studenog 2022. 17:31

Primatelj: gabrilo@uppz.hr

Predmet: Re: Obavijest o ...

Poštovani,

Može li zdravstvena ustanova, koja obavlja djelatnost iz područja opće dentalne medicine, sklapati ugovore o suradnji sa drugim ordinacijama dentalne medicine i j.d.o.o., d.o.o., trgovačko društvo, zdravstvena ustanova (jeli svejedno kako je registrirana)? naime zaposlio bih oralnog kirurga (Inače zaposlenog u KBC-u, sa dozvolom ravnatelja)na nepuno radno vrijeme, a on bi pružao oralno kirurške usluge i drugim ordinacijama ,ustanovama ... a račune bi im isporučivao sa naše ustanove. Unaprijed zahvaljujem na odgovoru i srdačno vas pozdravljam

K.D.

Odgovor Udruge:

Poštovani,

Na Vaša pitanja odgovaram kako slijedi:

1. *Koliko razabirem iz podataka s kojima raspolazem, Vi ste obavljali djelatnost u statusu zdravstvenog radnika privatne prakse, pa u statusu trgovačkog društva za zdravstvenu djelatnost d.o.o., zatim ste, nakon odluke o preoblikovanju osnovali ustanovu za zdravstvenu zaštitu primarne zz to znači, ustanovu za zdravstvenu skrb iz članka 109. Zakona o zz*
  2. *Ustanova primarne razine zz može imati u radnom odnosu samo doktore dentalne medicine s dozvolom za samostalni rad u području opće/polivalentne dentalne medicine,*
  3. *Takva ustanova može angažirati rad specijalista kao konzilijarijusa, da bi oni, uz polivalentnog dr.med. dent. obavljali i sporedne poslove iste struke dentalne medicine, ali specijalističke edukacije kao konzilijarijusi doktoru opće dentalne medicine.*
  4. *Na osnovi suglasnosti ravnatelja druge zdravstvene ustanove sekundarne razine, njihov zaposleni spec. može obavljati poslove iz prethodne točke za Vas, ne u radnom odnosu – dopunski radni odnos – već temeljem ugovora o djelu, za poslove/potrebe koje nastaju ad hoc, s vremena na vrijeme i to po pozivu,*
  5. *Za takav rad potrebna je suglasnost ravnatelja ustanove u kojoj konzilijarijus obavlja poslove po ugovoru o radu temeljem članka 101. Zakona o radu koji propisuje/pravno razrađuje institut zakonske zabrane natjecanja iz članka 101. ZOR-a*
- (inače, dopunski radni odnos za rad službenika javne zdravstvene ustanove može se realizirati samo na način i po postupku, kako je propisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i posebnim pravilnikom koji je propisao ministar zdravstva prema ovlasti za donošenje iz citiranog Zakona i to samo u granicama dane ovlasti (način i postupak za realizaciju dopunskog radnog odnosa na temelju suglasnosti, koja važi samo godinu dana),*
6. *Iz navedenih razloga, usluge oralnog kirurga i drugih specijalista u obavljanju ad hoc usluga prema iskazanim potrebama u Vašoj ustanovi ne možete iskazati kao obavljene usluge specijaliste, već samo kao uslugu dr. polivalentne dent.med., sa konzilijarnim mišljenjem specijaliste tog i tog (u cjeniku usluga Vaše ustanove morate iskazati posebno takve usluge i cijenu),*
  7. *Prema članku 5. Zakona o zabrani obavljanja neregistrirane djelatnosti propisano je da pravni subjekt može obavljati i sporedne djelatnosti u odnosu na registrirane samo u manjem opsegu i to usluge koje služe u obavljanju cjelovite usluge iz registrirane djelatnosti (ustanova za zdravstvenu skrb je ustanova primarne razine zz koja može registrirati samo djelatnosti primarne razine nabrojene u članku 30. Zakona o zz).*

Srdačno Vas pozdravljam.

Za Udrugu: Ivan Gabrilo, dipl.iur.

Pitanje Udruzi:

Pošiljatelj: L Knjigovodstvo
Poslano: 09. studenog 2022. 10:34
Primatelj: gabrilo@uppz.hr
Kopija: dc
Predmet: Potvrda o zdravstvenoj sposobnosti

Poštovani,

Molim Vas informaciju, postoji li zakonska obveza prilikom zapošljavanja novih djelatnika u dentalnoj ordinaciji da dostave Potvrdu o zdravstvenoj sposobnosti?

Unaprijed zahvaljujem na odgovoru.

Za Dr.D.:

Lijep pozdrav, K.M.

Odgovor Udruge:

Poštovana,

Ne!

Rad Radnika, prema navedenim poslovima/radnim zadaćama, ne ulazi kategoriju poslova, za čiji je rad, kao rad izvršitelja/osobe stavljen pod zdravstveni nadzor.^[1] Slijedom

^[1] Članak 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, NN, 130/17., kojim je u cijelosti izmijenjen članak 26. istog Zakona, NN,79/07., pa i u smislu, kako je navedeno u Ugovoru

toga, Radnik ne mora imati sanitarnu knjižicu koja je bila propisana kao uvjet za zdravstvenog radnika, računajući do 05.02.2018.g.

Članak 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, NN, 130/17., kojim je u cijelosti izmijenjen članak 26. istog Zakona, NN,79/07., pa i u smislu, kako je navedeno u prethodnom stavku.

Članak 2.

Članak 26. mijenja se i glasi:

»Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji, prometu i usluživanju hrane ili opskrbi stanovništva vodom za ljudsku potrošnju, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, odnosno vodom za ljudsku potrošnju,

2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji, prometu kozmetičkih proizvoda, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s kozmetičkim proizvodima,

3. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova smještaja, njege i odgoja dojenčadi i predškolske djece,

4. koje rade na porođajnim i dječjim odjelima zdravstvenih ustanova,

5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, brijačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.), kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,

6. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,

7. za koje se sumnja da su kliconoše drugih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,

8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,

9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji međunarodne zaštite, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,

10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad, kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zdravstvenom nadzoru ne podliježu:

1. osobe koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji i prometu hrane, a koje u tijeku svog rada na tim poslovima dolaze u dodir isključivo sa zapakiranom hranom,

2. osobe koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji i prometu kozmetičkih proizvoda, a koje tijekom svoga rada na tim poslovima dolaze u dodir isključivo sa zapakiranim kozmetičkim proizvodima.«.

Članak 26. glasio je:

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, predmetima koji dolaze u neposredan dodir sa hranom, odnosno pitkom vodom,

2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu sredstava za održavanje osobne

higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,

3. koje obavljaju, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova u osnovnim i srednjim školama i drugim ustanovama za djecu i mladež (jaslice, vrtići, đачki domovi, dječja odmarališta, ustanove socijalne skrbi i sl.),

4. privatnim zdravstvenim radnicima te osobama koje u pravnim osobama s registriranom zdravstvenom djelatnošću i ustanovama socijalne skrbi obavljaju preglede, liječenje, njegu i usluživanje bolesnika, kao i osobama koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova ili medicinskih proizvoda, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir s lijekovima ili medicinskim proizvodima,

5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, brijačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.),

6. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka, odnosno stafilokoka koji izlučuju enterotoksin ili meningokoka,

7. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,

8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,

9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,

10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.

No, svaki poslodavac, pa i zdravstveni radnik privatne prakse/zdravstvena ustanova/TD za zdravstvenu djelatnost u želji da u radni odnos primi radnika koji je zdravstveno sposoban za obavljanje djelatnosti radnog mjesta može provjeravati njegove zdravstvene sposobnosti, bilo posredno ili neposredno. Posredna provjera sposobnosti može se ostvariti tražnjom od radnikovog izabranog doktora opće/obiteljske medicine ili specijaliste one struke koja »pokriva« onaj dio zdravstvene sposobnosti radnika koji najčešće dolazi do izražaja u obavljanju pojedinih faza rada na radnom mjestu za koje bi trebao zasnovati radni odnos. Npr. u dentalnoj medicini kontrola njegovih gornjih i donjih ekstremiteta s obzirom da se rad npr. dentalnog asistenta u pravilu odvija u stojećem položaju i manipulacije rukama kada asistira svom dr.med. dent. Neposrednu kontrolu poslodavac obavlja u razgovoru sa kandidatom za zasnivanje radnog odnosa, njegovim vizualnim uočavanjem i intervjuom. Za intervju, poslodavac prezentira radniku pitanja o njegovoj zdravstvenoj sposobnosti na koja on odgovara, a vjerodostojnost/istinitost potvrđuje svojim potpisom. Ako bi u tijeku konzumacije radnog odnosa poslodavac konstatirao da zdravstveno stanje radnika ne odgovara iznijetoj tvrdnji iz intervju, može pokrenuti postupak otkaza ugovora o radu temeljem skrivljenog ponašanja radnika (lažni iskaz). U privatnoj praksi Hrvatske, kako je opisano, sugerira se članovima primijeniti neposrednu kontrolu zdravstvenog stanja radnika

na opisani način (intervju i sl. – intervju čini sastavni dio ugovora o radu).

Ako se tijekom radnog odnosa na strani radnika pojave zdravstvene kontraindikacije njegovoj sposobnosti za nastavak rada (npr. na donjim i gornjim ekstremitetima, TBC i sl.), zbog činjenice lege artis obavljanja poslova radnog mjesta, te zaštite dr.med. dent. u timu i pacijenta, a poslodavac nema drugog radnog

mjesta, koje ne traži navedene zdravstvene sposobnosti, radniku može dati otkaz ugovora o radu – tzv. osobno uvjetovani otkaz (za članove detaljno razrađeno Kolektivnim ugovorom).

Srdačno Vas pozdravljam.

Za Udrugu: Ivan Gabrilo, dipl.iur.

Pitanje Udruzi:

Pošiljatelj: A.R.

Poslano: 30. studenog 2022. 12:56

Primatelj: gabrilo@uppz.hr

Predmet: Kolektivni ugovor - obračun plaća

Poštovani g. Gabrilo,

Molim vas za tumačenje nekih članaka iz Kolektivnog ugovora kod obračuna plaće. Periodska povišica članak 159. kako se obračunava kod nepunog radnog vremena, odnosno radni staž kod poslodavca. Kod mirovinskog osiguranja pola radnog vremena godinu dana je pola godine radnog staža. Netko kod nas radi pola radnog vremena, a nakon nekog vremena radi puno radno vrijeme. Netko je prijavljen 6 sati, a 2 sata u drugoj tvrtki u vlasništvu istog poslodavca.

Članak 174. Naknada plaće zbog bolovanja, ako netko ima bolovanje koje dio u jednom mjesecu, a dio u drugom mjesecu, a u međuvremenu je obračun i isplata plaće, ne znamo koliko će bolovanje trajati, kako onda računati postotke iz točke a), b) i c).

Članak 155. Povećanje plaće radniku i to za rad u drugoj smjeni (popodnevnoj) u visini 10%.

Kod nas u popodnevnoj smjeni nisu otežani uvjeti rada, najveći dio posla je u jutarnjoj smjeni, je li za nas u tom slučaju obavezno povećanje od 10 % za popodnevnu smjenu.

S poštovanjem, A.R.

Odgovor Udruge:

Poštovana,

Ad 1. Periodska povišica obračunava se prema članku 159. za rad radnika u punom i/ili nepunom radnom vremenu, uvijek 0,5 % od osnovice za svaku godinu radnog staža za istog poslodavca. Kada radnik radi s nepunim radnim vremenom/poslodavac, npr. 1/2 punog radnog vremena, presumpcija je da mu poslodavac utvrđuje plaću/dohodak od nesamostalnog rada, koja čini osnovicu za obračun dodataka na plaću, pa i za periodsku povišicu. Za njega, ostvareni efekt povišice biti će razmjerni iznosu osnovice za obračun, a to je, kao što sam naprijed naveo npr. 1/2 iznosa plaće za rad u punom radnom vremenu i 0,5 % propisanog dodatka na plaću za taj osnov. No, iznos osnovice može biti i veći, npr. od broja/količine sati rada, ako se radnik i poslodavac tako dogovore, npr. da mu se rad mjeri prema drugim/dogovorenim kriterijima, što rezultira/može rezultirati većim efektima obračuna plaće za taj/takav dodatak. Svojim pitanjem ste vjerojatno sugerirali zaključak da bi se postotak od 0,5 % periodske povišice u slučaju rada s NPRV trebao prilagoditi toj činjenici, tj. smanjenja postotka, za koji Vi smatrate da je utvrđen za rad s PRV? To nije tako! Zaključak, uvijek primjenjujete postotak 0,5 % na iznos kalkulativne plaće iz članka 122. Kolektivnog ugovora ili dogovorene plaće između radnika i poslodavca, bez obzira da li radnik radi s PRV ili radi s NPRV! Efekti primjene takvog obračuna dodatka na plaću, uvijek su

uzročno/posljedično povezani s iznosom osnovice = bruto plaća radnika iz članka 92. ZOR-a!

Ad 2. U slučaju bolovanja radnika, znano je, notorna je pravna činjenica da radnik ostvaruje to pravo na osnovi odgovarajućeg dokumenta koji izdaje izabrani doktor obiteljske medicine. Prema članku 37. ZOR-a propisano je, da je radnik dužan, što je moguće prije, obavijestiti poslodavca o privremenoj nesposobnosti za rad, a najkasnije u roku od 3 dana dužan mu je dostaviti liječničku potvrdu o privremenoj nesposobnosti za rad i njezinu očekivanom trajanju. Ako iz dokumenta koji je izdao izabrani doktor obiteljske medicine, koji ima privremeni, ali informativni karakter, poslodavac shvati da će bolovanje trajati duže, može u obračunu naknade plaće radniku primijeniti odredbe članka 174. Kolektivnog ugovora, prilagođavajući obračun utvrđenim postocima.

Ad 3. Vaš pristup ovoj pravnoj stvari je možda logičan, ako želite dobiti odgovor u čemu je rad otežan, ako radnik radi u popodnevnoj smjeni u odnosu na rad u 1. smjeni? Norma Kolektivnog ugovora primjenjuje se kako je propisano, polazeći od presumpcije da je već sama činjenica da radnik radi u popodnevnoj smjeni otežavajuća, u odnosu na rad u 1. smjeni.

Srdačno Vas pozdravljam.

Za Udrugu: Ivan Gabrilo, dipl.iur.